

Z A P I S N I K

sa dvanaeste sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore, koja je održana 16. jula 2013. godine

Sjednica je počela sa radom u 11 sati i 30 minuta. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali svi članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, Srđan Perić, zamjenik predsjednice Odbora, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić, Andrija Popović, Rešid Adrović, dr Draginja Vuksanović, doc. dr Branka Bošnjak, Milan Knežević, prof. dr Jelisava Kalezić i Zdenka Popović.

U svojstvu ovlaštenih predstavnika predlagača zakona, sjednici su prisustvovali: Lidija Ljesar, pomoćnica ministra kulture i Mubera Kurpejović, pomoćnica ministra prosvjete. Sjednici je prisustvovao i Mijailo Đurić, samostalni savjetnik u Ministarstvu prosvjete.

U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, sjednici su prisustvovala i Marina Vujačić i Miroslava-Mima Ivanović, predstavnice Udruženja mladih sa hendikepom Crne Gore (UMHCG).

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević, konstatovala je da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila dvanaestu sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Predsjednica je pozvala članove Odbora da se izjasne o predlogu da se za sjednicu utvrdi sljedeći

DNEVNI RED:

- Usvajanje zapisnika sa devete i desete sjednice Odbora;
- 1. AMANDMANI NA PREDLOGE ZAKONA IZ OBLASTI OBRAZOVANJA:**
 - Jedan amandman na Predlog zakona o visokom obrazovanju, koji su podnijeli poslanici: Branka Tanasijević, Ljerka Dragičević, Andrija Popović, Zoran Jelić, Žana Filipović, Srđa Popović i Saša Pešić;
 - Dva amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koje su podnijeli poslanici Srđan Perić i Goran Tuponja.
- 2. PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODNOG I KULTURNO-ISTORIJSKOG PODRUČJA KOTORA, koji je podnijela Vlada Crne Gore.**

Predloženi dnevni red usvojen je jednoglasno.

-Odbor je usvojio zapisnike sa devete i desete sjednice Odbora.

Tačka 1 - AMANDMANI NA PREDLOGE ZAKONA IZ OBLASTI OBRAZOVANJA:

- Jedan amandman na Predlog zakona o visokom obrazovanju, koji su podnijeli poslanici: Branka Tanasijević, Ljerka Dragičević, Andrija Popović, Zoran Jelić, Žana Filipović, Srđa Popović i Saša Pešić;
- Dva amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koje su podnijeli poslanici Srđan Perić i Goran Tuponja.

U obrazloženju amandmana koji su na Predlog zakona o visokom obrazovanju, podnijeli poslanici DPS-a, Liberalne partije i HGI: mr Branka Tanasijević, Ljerka Dragičević, Andrija Popović, Zoran Jelić, Žana Filipović, doc. dr Srđa Popović i Saša Pešić, predstavnica podnosilaca amandmana, **mr Branka Tanasijević**, istakla je da su poslanici ovim amandmanom izašli u susret studentima koji su se obratili klubovima poslanika u Skupštini, sa molbom da im se produži mogućnost školovanja po tzv. starom sistemu za godinu dana, da bi u tom roku mogli da polože zaostale ispite. Amandmanom je predloženo da se ovim studentima produži mogućnost školovanja po nastavnom planu i programu koji je važio u vrijeme upisa na prvu godinu studija, ne za godinu, već za dvije godine - do kraja studijske 2014/2015. godine, kako bi imali mogućnost da polože zaostale ispite.

Nakon što je obrazložila amandman, **predsjednica Odbora** je dala riječ predstavnici predlagača zakona, Muberi Kurpejović, da saopšti stav predlagača o amandmanu.

Predstavnica predlagača zakona, **Mubera Kurpejović**, saopštila je da *predlagač zakona prihvata ovaj amandman. Na taj način ovaj amandman je postao sastavni dio Predloga zakona o visokom obrazovanju.*

U pojašnjenju je istakla da je jedan od ciljeva koji se želi postići donošenjem novog zakona o visokom obrazovanju i unaprjeđenje studentskog standarda, posebno u dijelu studentskih prava, te je iz ovih razloga predlagač i prihvatio navedeni amandman.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević**, istakla je zatim dvije primjedbe koje se odnose na čl. 5 i 42 Predloga zakona o visokom obrazovanju. Kada je u pitanju član 5, poslanica je mišljenja da bi bilo dobro brisati riječi "imovinskog stanja" jer, kako je istakla, da se time skreće pažnja na imovinski status studenta što, smatra, nije neophodno.

U odnosu na član 42, koji se odnosi na reakreditaciju, poslanica mr Tanasijević je istakla primjedbu da, u smislu preciznosti, stav 4 navedenog člana treba jezički preciznije formulisati.

Predsjednica Odbora je dala riječ predstavnici predlagača zakona da da komentar prethodno iznesenih primjedbi.

Predstavница predlagača zakona, **Mubera Kurpejović**, u vezi primjedbe na član 5, istakla je da predlagač zakona nema ništa protiv predloženog rješenja, tj. da se riječi "imovinskog stanja" brišu. Napomenula je da su se i na Zakonodavnom odboru mogle čuti primjedbe na član 5, u dijelu koji se odnosi na imovinski status studenta.

Što se tiče primjedbe koju je predsjednica Odbora istakla u odnosu na član 42, predstavница predlagača je rekla da, takođe, nema ništa protiv da navedena sugestija postane sastavni dio Predloga zakona, s obzirom da, kako je navela, doprinosi kvalitetu i unaprjeđenju teksta Predloga zakona.

Kako se predstavница predlagača zakona saglasila sa predlozima izmjena čl. 5 i 42, **predsjednica Odbora** je pozvala članove Odbora da se izjasne da li se slažu da se predložene izmjene procesuiraju kao amandmani Odbora. Članovi Odbora su, jednoglasno, podržali predlog.

Dva amandmana Odbora na Predlog zakona o visokom obrazovanju koje je predlagač zakona prihvatio glase:

Amandman 1

U članu 5 Prijedloga zakona o visokom obrazovanju riječi: „imovinskog stanja,“, brišu se.

Amandman 2

U članu 42 dodaje se novi stav 1 koji glasi:

„Reakreditacija ustanove vrši se svake pete godine“.

Dosadašnji st. 1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11 i 12 postaju st. 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 i 13.

U nastavku sjednice, Odbor je razmotrio dva amandmana na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju, koje su podnijeli poslanici Pozitivne Crne Gore, Srđan Perić i Goran Tuponja. Amandmane je dodatno obrazložio poslanik Srđan Perić.

U obrazloženju, poslanik **Srđan Perić** je naveo da se prvi amandman odnosi na sastav školskog odbora. Kako je istakao, u svim školskim i upravnim odborima svih obrazovnih institucija, stanje je takvo da većinu imenuje Ministarstvo i na taj način Ministarstvo ima apsolutnu kontrolu. Amandmanom se predlaže da školski, odnosno upravni odbor ustanova iz oblasti predškolskog vaspitanja i obrazovanja, osnovnog obrazovanja i vaspitanja, srednjeg opšteg obrazovanja i obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama, umjesto dosadašnjih pet, ima sedam članova i da u taj sastav treba da uđe jedan predstavnik Ministarstva, odnosno jedan predstavnik opštine za ustanove čiji je osnivač opština, tri predstavnika zaposlenih, jedan predstavnik opštine i dva predstavnika roditelja.

Poslanik je obrazložio da se na ovaj način htjelo doći do toga da više faktora učestvuje u ključnim odlukama u školi, s obzirom na to da školski odbor ima vrlo velike ingerencije sa

stanovišta funkcionisanja škole, zbog čega bi bilo poželjno da lokalna zajednica može da artikuliše svoje zahtjeve a što je, kako je naveo, i evropski standard.

Za poslanika je sporno i to kada je donesena odluka da Ministarstvo ima većinu u upravnom odboru, s obzirom na činjenicu da je izmjena Zakona u tom smislu donesena, kako je rekao, nakon slučaja kada ministar nije htio da izabere jednog direktora škole. Dodao je da je ranijim zakonskim rješenjem škola imala mogućnost da ostvari autonomiju, ali kada je prva škola ostvarila autonomiju, promijenjen je Zakon, što je, prema riječima poslanika, loša i sporna odluka.

Obrazlažući amandman 2, poslanik **Srđan Perić** je rekao da se ovim amandmanom traži pravo na besplatne udžbenike za učenike osnovne škole.

Govoreći o finansijskim sredstvima koja su potrebna za besplatne udžbenike, istakao je da se radi o iznosu od oko 4. miliona eura, s tim što taj iznos može biti smanjen i nekoliko puta, na način što bi štamparije koje bi štampale udžbenike bile oslobođene plaćanja PDV-a, ali i transparentnim sprovođenjem javnih nabavki itd. Precizirao je da navedeni iznos nije na godišnjem nivou, jer se udžbenici štampaju jednom u tri godine i učenici su u obavezi da ih čuvaju, te se dolazi do iznosa koji se kreće od 700. – 900. 000 eura, na godišnjem nivou.

Predsjednica Odbora je otvorila raspravu o amandmanima i pozvala poslanike da uzmu učešće.

Poslanica **prof. dr Jelisava Kalezić**, komentarišući amandman 1 koji se odnosi na sastav školskih odbora, pomenula je slučaj iz 2009. godine u vezi cetinjske Gimnazije, kada je promijenjen Zakon. Kako je istakla, pomenuti slučaj poziva na oprez, naglašavajući da ako nešto treba da podržimo to je pojačavanje nadležnosti lokalne zajednice.

Poslanica **doc. dr Branka Bošnjak** je istakla da će podržati amandmane 1 i 2. Mišljenja je da nije dobro za školu da Ministarstvo ima apsolutnu većinu u školskom odboru. U diskusiji je, između ostalog, navela da je nakon događaja u cetinjskoj Gimnaziji promijenjen Zakon, što je dovelo, kako je istakla, do uvođenja politike u škole. Smatra da je nedopustvo da ministar određuje direktore škola, već to treba vratiti u nadležnost školskih odbora.

Što se tiče besplatnih udžbenika, mišljenja je da se trenutno krši Ustav i da Zakon treba uskladiti sa Ustavom.

Poslanik **doc. dr Srđa Popović** smatra da struktura školskih odbora, koja je predložena amandmanom 1, nije dobra. U tom smislu, naglasio je da je za rad škola odgovorno Ministarstvo, pa je samim tim i logično rješenje da ministar postavlja direktore škola. Mišljenja je da bi prihvatanjem predloženog rješenja moglo doći do zloupotreba, iz razloga što neki profesor koji je omiljen kod učenika, a nije dobar menadžer, može biti izabran za direktora, što ne bi bilo dobro za školu.

U odnosu na amandman 2, koji se tiče besplatnih udžbenika, mišljenja je da dosta roditelja ne bi prihvatilo da im djeca uče iz starih udžbenika i da je, možda, najbolje rješenje da besplatne udžbenike dobiju oni kojima su zaista potrebni.

Poslanica **doc. dr Branka Bošnjak** je, u ponovnom obraćanju, navela da ima škola gdje direktori nemaju podršku ni roditelja, ni kolektiva, ali imaju podršku Ministarstva i zahvaljujući samo tome i dalje nastavljaju da budu direktori i kao primjer pomenula osnovnu školu „Savo Pejanović“ u Podgorici.

Za poslanicu **Zdenku Popović** je neprihvatljivo da ministar prosvjete postavlja direktore škola i da, kako je kazala, odlučuje o svemu što se dešava u školi. Takođe, za poslanicu Popović je neprihvatljivo i da direktori škola dozvoljavaju da imamo 2000 prosvjetnih radnika koji su zaposleni na određeno vrijeme.

Govoreći o besplatnim udžbenicima za osnovce, poslanica je istakla da se Ustavom garantuje pravo na besplatno osnovno obrazovanje i da, uprkos tome, roditelji kupuju knjige, u nekim slučajevima i za tri učenika. U tom smislu, predložila je da, ako ne mogu da se obezbijede besplatni udžbenici za sve, da se onda po povlašćenim uslovima obezbijede udžbenici roditeljima koji imaju dvoje ili više djece.

Podnosilac amandmana, poslanik **Srđan Perić** je, u ponovnom obraćanju, u odnosu na amandman 1, istakao da je stvar u decentralizaciji, jer direktori škola odlučuju o zapošljavanju, manje više diskreciono, a da ministar prosvjete ima vrlo veliki uticaj na zapošljavanje.

U odnosu na besplatne udžbenike, rekao je da ima značajan broj učenika koji ne mogu sebi da priušte knjige, ističući da su kompleti knjiga preskupi.

Poslanica **dr Draginja Vuksanović** je mišljenja da diskusije poslanika sa ovog Odbora treba da budu neka vrsta signala Ministarstvu prosvjete da ispita kadrovski potencijal i u tom smislu predložila da se svake godine vrši revizija rada direktora.

U odnosu na amandman 2, saopštila je da je za Socijaldemokratsku partiju amandman prihvatljiv, s tim da će do plenuma ostati uzdržani zbog dvostruke dileme. Poslanica Vuksanović ima dilemu da li besplatne udžbenike podijeliti svim učenicima ili samo onima kojima su potrebni, i kako se zaštititi od zloupotreba i dizanja cijena u slučaju takve odluke države, što se dešava u regionu, precizirajući da je konkretno u Hrvatskoj ta odluka državu koštala 30 miliona eura.

Poslanik **Milan Knežević** je, uzimajući učešće u raspravi, napomenuo da je on 2010. godine podnio sličan amandman, kada je tražio da se sastav školskog odbora promijeni. Poslanika je zanimalo na osnovu čije preporuke ministar bira direktore 225 škola. Istakao je da je od 225 direktora osnovnih i srednjih škola, “97% izabrano isključivo po političkoj pripadosti”.

Poslanik Knežević je predložio da Odbor uputi apel pincu Nikoli Petroviću koji je od Vlade Crne Gore dobio oko 5. miliona eura na ime Fondacije Petar Petrović Njegoš, da ustupi 2,5 miliona eura za učenike osnovnih i srednjih škola.

Za poslanika **Andriju Popovića**, amandmani 1 i 2 su prihvatljivi. Kada su u pitanju besplatni udžbenici, podržaće amandman 2, ali ima dilemu da li besplatni udžbenici za sve ili samo za one kojima to pravo nesporno pripada, naročito korisnicima materijalnog obezbjeđenja,

ugroženim porodicama, kao i RAE populaciji. Što se tiče učenika RAE populacije, poslanik Popović je mišljenja da se njima mora omogućiti da dobiju besplatne udžbenike za svih devet razreda osnovne škole, a ne samo za prva tri, kao što je trenutno slučaj.

Poslanik Popović je pitao da li je tačno da na državnom Pravnom fakultetu nema doktorskih studija, a da na privatnom ima.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** podržala je stav poslanika Andrije Popovića da je veoma važno da određene kategorije stanovništva imaju obezbijeđene udžbenike – korisnici materijalnog obezbjeđenja, učenici romske i egipćanske populacije i djeca boraca i da bi trebalo razmisliti o mogućnosti da se učenicima RAE populacije obezbijede udžbenici za kompletno osnovno školovanje. Predsjednica je dodala da ima i reaganjanja roditelja kojim ističu da ne žele da dobiju besplatne udžbenike iz razloga što smatraju da treba omogućiti samo ugroženim porodicama da ih dobiju.

Predsjednica Odbora je dala riječ predstavnicima Vlade da odgovore na prethodno postavljena pitanja.

Mijailo Đurić, šef pravne službe u Ministarstvu prosvjete, istakao je da u postupku analize naših zakona iz oblasti obrazovanja, nije istaknuta nijedna primjedba od strane zvaničnika Evropske unije na ova dva rješenja. Istakao je da u većini evropskih zemalja država daje prethodnu ili naknadnu saglasnost na izbor direktora i da ne postoji apsolutno decentralizovan sistem u postupku izbora direktora, jer je osnovno odredište da je obrazovanje djelatnost od javnog interesa za državu.

Amandman 1 kojim se predlaže povećanje broja predstavnika je, prema mišljenju Ministarstva, necjelishodan i nefunkcionalan, jer je to pokazala praksa prethodnih godina.

Naglasio je da slučaj cetinjske Gimnazije nije povod izmjene Zakona 2010. godine. Osnovni povod je, kako je istakao, loše prethodno zakonsko rješenje, zbog kojeg su se dešavale situacije da se cjelokupna procedura završi u školama a da nema mišljenja opštine, bez kojeg bi dolazilo do paralize rada škola, jer se nije mogao izabrati ni vršilac dužnosti direktora koji se bira ako nije izabran direktor, iz razloga što konkurs nije završen, precizirajući da nije bilo pravnih mehanizama za prevazilaženje pomenutih situacija.

Prema riječima Đurića, praksa je pokazala da kada je došlo do izmjene Zakona, skoro svim direktorima je, izuzev nekoliko koji su otišli u penziju, poslije pomenute izmjene Zakona, potvrđen mandat od strane aktuelnog ministra prosvjete, što je pokazatelj da važeće zakonsko rješenje omogućuje izbor najboljih kadrova. Odbacio je navode da ministar prosvjete sam imenuje direktore škola i predstavnike u školskim odborima, ističući da postoje radna tijela u Ministarstvu, koja se bave i tim poslovima. Rekao je da ne postoji nijedno delegiranje predstavnika države u školskim odborima a da to nije urađeno uz saglasnost, odnosno na predlog lokalnih samouprava, jer su to predstavnici sa teritorije opštine u kojoj se škola nalazi.

Kada je u pitanju amandman 2, Đurić je naveo da država izdvaja oko 63.900.000. eura za osnovno obrazovanje, od čega 59.903.000. eura za bruto zarade nastavnika i ostalih zaposlenih u vaspitno-obrazovnim ustanovama. Projekat besplatnih udžbenika vrijedi oko 5,5 miliona eura.

Sadržaj predložene odredbe odnosi se samo na osnovne škole i nije materija Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju koji je sistemski zakon, pa je iz tog razloga predložio da se navedeni amandman podnese na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju.

Naveo je i da je Vlada prošle godine usvojila program decentralizacije finansiranja i finansiranja škola po sistemu per capita, po kojem će škole sticati sredstva direktno iz Budžeta za određenu godinu.

Podnosilac amandmana, poslanik **Srđan Perić** rekao je da neće biti problem da podnese isti amandman na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom obrazovanju.

Poslanica **Zdenka Popović** naglasila je da se zalaže da sva djeca dobiju besplatne udžbenike, kako bi se izbjegla diskriminacija.

Na pitanje poslanika Andrije Popovića, odgovorila je **Mubera Kurpejović**, predstavnica predlagača i pomoćnica ministra prosvjete, ističući da, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Vlada donosi odluku o broju studenata koji se finansiraju iz Budžeta, a doktorske studije nisu obavezne i plaćaju se, osim u izuzetnim slučajevima, u skladu sa posebnim propisom. Saopštila je da konkurs za ovu školsku godinu na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore nije raspisan, te da je sproveden 2010/2011 kada je upisan veoma mali broj na doktorske studije.

*Odbor je, nakon izjašnjavanja, **prihvatio** amandmane 1 i 2 poslanika Perića i Tuponje (amandman 1 – šest glasova „za“ i 5 „protiv; amandman 2 – šest glasova „za“, četiri „protiv“ i jedan „uzdržan“).*

Amandman 1 su podržali poslanici: Srđan Perić, Andrija Popović, doc. dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić, Milan Knežević i Zdenka Popović.

Protiv su se izjasnili poslanici: mr Branka Tanasijević, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić, Rešid Adrović i dr Draginja Vuksanović.

Amandman 2 su podržali poslanici: Srđan Perić, Andrija Popović, doc. dr Branka Bošnjak, prof. dr Jelisava Kalezić, Milan Knežević i Zdenka Popović.

Protiv su se izjasnili poslanici: mr Branka Tanasijević, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić i Rešid Adrović. Poslanica dr Draginja Vuksanović bila je uzdržana.

Predlagač zakona nije prihvatio ove amandmane.

Nakon izjašnjavanja Odbora o amandmanima, poslanik **Milan Knežević** je odustao od zahtjeva da se Odbor izjasni o njegovoj inicijativi da se uputi apel Fondaciji Petar Petrović Njegoš u vezi besplatnih udžbenika.

Tačka 2 - PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODNOG I KULTURNO-ISTORIJSKOG PODRUČJA KOTORA, koji je podnijela Vlada Crne Gore.

Predsjednica Odbora je dala riječ predstavnici predlagača zakona i pomoćnici ministra kulture, Lidiji Ljesar, da obrazloži Predlog zakona o zaštiti prirodnog i kulturno-istorijskog Područja Kotora.

Predstavnica predlagača je, u uvodnoj riječi, istakla da su razlozi za donošenje zakona mnogostrani. Podsjetila je da je Područje Kotora, zbog svojih izuzetnih univerzalnih prirodnih i kulturnih vrijednosti, 1979. godine upisano na Listu svjetske baštine UNESCO, a zbog posljedica katastrofalnog zemljotresa iste godine upisano je i na Listu svjetske baštine u opasnosti.

Navela je da je Zakon o obnovi spomeničkog područja Kotora iz 1991. godine u mnogome doprinio očuvanju kulturnih vrijednosti Kotora. Međutim, tekst ovog Zakona ne samo što je normativno prevaziđen, već i terminološki odudara od Ustava, Zakona o zaštiti kulturnih dobara i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata.

Novi zakon, kako je istakla, pored terminološkog usaglašavanja donosi i jasne granice Područja Kotora, što raniji Zakon nije imao. Takođe, Ministarstvo je bilo u obavezi da Predlogom zakona propiše osnivanje Savjeta za koordinaciju poslova zaštite, očuvanja i upravljanja Područjem Kotora, čime je ispunjen standard UNESCO u pogledu upravljanja područjem koje ima status svjetske baštine. Navela je da je Menadžment plan Područja Kotora, koji proizilazi iz Zakona o zaštiti kulturnih dobara, usvojen 2011. godine i predstavlja strateški dokument u funkciji upravljanja Područjem Kotora. Predlogom zakona dodatno se definiše uloga ovog strateškog dokumenta.

Među mjerama integralne zaštite, kako je istakla, poseban značaj ima obaveza izrade Studije vizuelnog uticaja, kao sastavnog dijela planske dokumentacije za izgradnju infrastrukturnih i građevinskih objekata površine preko 3000 kvadratnih metara. Istakla je i da je propisano da se u Starom gradu Kotoru, Perastu i Gabeli u Risnu ne mogu graditi novi objekti.

Predsjednica Odbora, mr Branka Tanasijević otvorila je raspravu i pozvala članove Odbora da uzmu učešće.

Poslanica **prof. dr Jelisava Kalezić** smatra da je ovaj zakon veoma važan, ali se ne slaže sa konstatacijom predstavnice predlagača da Kotor nije više u opasnosti time što je 2003. godine skinut sa UNESCO liste svjetske baštine u opasnosti. Smatra da bi bilo dobro predloženi zakonski tekst još malo uskladiti i najavila da će u tom cilju amandmanski djelovati. Što se tiče člana 2 koji se odnosi na određivanje Područja, smatra da je pomenuti član trebalo preciznije definisati. Mišljenja je da je potrebno razmotriti tri nivoa zaštite u okviru granica koje daje zakon, od kojih se prvi odnosi na definisanje granica Područja, drugi na pitanje posebne zaštite određenih ambijentalnih cjelina i treći na strogu zaštitu. Takođe, poslanica je apostrofirala i član 17, koji definiše studije vizuelnog uticaja. Poslanica Kalezić se zapitala i zašto se predloženim zakonom direktno nije išlo na izradu prostornog plana posebne namjene za zaštićeno područje.

Što se tiče Savjeta, smatra da je pod znakom pitanja šta je sve u njegovoj nadležnosti. Sugerisala je da se do sredine septembra sačeka sa donošenjem zakona, jer je mišljenja da je neophodno da se Predlog zakona doradi i dopuni.

Predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** smatra da je od izuzetne važnosti što je predložen ovaj zakon iz razloga što je Boka Kotorska jedini fjord na Mediteranu i spada među 25 najljepših na svijetu. Takođe, spada u 835 punktova koji predstavljaju svjetsku kulturnu baštinu i u 830 elemenata na planeti koji se smatraju najljepšim i koje treba zaštititi. Činjenica je da se u Kotoru nalazi između 50 i 60 odsto pokretnog i nepokretnog spomeničkog blaga u Crnoj Gori, što stvara obavezu da ovakav zakon bude i donesen. S obzirom da važeći Zakon nije više primjenljiv, a u međuvremenu je donesen i Ustav, poslanica smatra da su to dovoljni razlozi zbog čega je bilo neophodno da se donese novi zakon.

Lidija Ljesar, predstavnik predlagača, smatra da je sugestija o tri nivoa zaštite neprimjenljiva. Navela je da su tri grada već izdvojena – stari grad Kotor, stari grad Perast i Gabela i to na način da nije dozvoljena nova gradnja. Kada je u pitanju Savjet, istakla je da neće biti dodatnog opterećenja za državni budžet iz razloga što Vlada obrazuje Savjet a svi članovi Savjeta biće finansirani od strane onih subjekata koji ih predlažu, izuzev predstavnika UNESCO-a koji će biti finansiran iz budžeta Nacionalne komisije za saradnju sa UNESCO-m.

Poslanik **Andrija Popović** pohvalio je Predlog zakona, istovremeno ističući da ima nekih stvari koje treba drugačije urediti i da će djelovati amandmanski. Kao rođeni kotoranin, koji poznaje probleme ovog grada, između ostalog, istakao je i problem Hotela Fjord, koji je izgrađen 1986. a zatvoren 2005. godine i koji u stanju u kakvom se nalazi ozbiljno narušava izgled grada. Govoreći o značaju Područja Kotora, podsjetio je da je, uz Dubrovnik i dio Splita, samo još Kotor pod zaštitom UNESCO-a, što se tiče prostora bivše Jugoslavije. Mišljenja je da Kotor treba da dobije poseban status, poput glavnog grada Podgorice i prijestonice Cetinje što je, kako je rekao, propušteno da se uradi predloženim zakonom. Osvrćući se na čl. 3 i 8, poslanik je istakao da je nelogično da od jedanaest članova Savjeta samo dva budu iz opštine Kotor.

Poslanica **doc. dr Branka Bošnjak** naglasila je u svojoj diskusiji da je nesporno da grad Kotor zaslužuje da ima zakon, ali da predloženi zakonski tekst ipak treba doraditi jer se, kako je navela, 50 odsto odredbi poklapa sa drugim propisima. U odnosu na član 2, smatra da granice Područja predloženim zakonom nisu definisane. Poslanica je mišljenja da bi umjesto Savjeta trebalo formirati Agenciju. Što se tiče sastava Savjeta, za poslanicu Bošnjak je sporno da predsjednik opštine po difoltu bude i predsjednik Savjeta. Sugerisala je i da se zakonom definiše šta su korektivne mjere i ko ih propisuje, s obzirom da se prvi put pominju.

Predstavnik predlagača, **Lidija Ljesar** je saopštila da je predloženi zakon pripreman u saradnji sa Opštinom Kotor, te da će se razmotriti mogućnost da se Kotoru i kroz zakon omogući poseban status. Ističući da ulaganja u kulturnu baštinu nijesu na nivou na kojem je to potrebno, navela je da će Opština Kotor donositi odluku o ubiranju namjenskih sredstava kroz poreze.

Što se tiče sugestija da Predlog zakona treba povući kako bi se doradio i učinio boljim, predstavnik predlagača nema ništa protiv, s obzirom na činjenicu da se zakonski tekst priprema već 3, 4 godine i da je zajednički cilj da se dobije što kvalitetnije zakonsko rješenje. Kada su u pitanju granice zaštićene okoline, zakon je, kako je rekla, isključivo precizirao granice kulturnog dobra. Za predlog da umjesto Savjeta bude Agencija, rekla je da se razmišljalo u tom

pravcu ali da je procijenjeno da bi to bilo još jedno opterećenje za Budžet. U odnosu na primjedbu da će predsjednik Opštine Kotor biti i predsjednik Savjeta, rekla je da je praksa da je svjetska baština a priori briga opštine na kojoj se ona nalazi, čime se na ovaj način i šalje poruka opštini da je u njenoj obavezi da brine o kulturnoj baštini.

Poslanik **Srđan Perić** je, uzimajući učešće u raspravi, istakao da će Pozitivna Crna Gora biti uzdržana u odnosu na predloženi zakon, koji je po njemu konfuzan i nejasan i ne garantuje veći stepen zaštite kulturnih dobara Područja Kotora. Kako je naglasio, Kotor nesumnjivo zaslužuje da ima zakon, s obzirom da ima 1363 kulturna dobra, ali se, takođe, nameće obaveza da se pripremi zakon i o Cetinju, Duklji, Starom Baru itd., jer na Cetinju ima više spomen-obilježja nego u Kotoru. Saglasan je sa predstavnicom predlagača da bi lokalna samouprava trebala da brine o zaštiti kulturnih dobara, ali Opštini, mišljenja je, treba dati dovoljne nadležnosti, a zatim i sredstva. Istakao je član 3 gdje stoji da je zaštita grada Kotora od javnog interesa, sa čim je saglasan, ali je podsjetio da je to već propisano Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, te je nepotrebno prepisivanje normi. Članom 9 su propisane nadležnosti Savjeta koje, smatra, nisu dovoljno značajne, dodajući da nije jasno ko određuje predstavnika UNESCO-a u Savjetu. Takođe, mišljenja je da u članu 12 treba precizirati ko određuje sredstva za člana UNESCO-a u Savjetu.

Miroslava-Mima Ivanović, predstavnik UMHCG, uzimajući učešće u diskusiji, najprije je zahvalila predsjednici Odbora što je istakla da zgrada Skupštine nije arhitektonski prilagođena licima sa invaliditetom, ističući da je Udruženje već uputilo dopis predsjedniku Skupštine kojim je traženo da se pomenuti problem riješi. Kada je u pitanju Predlog zakona, kazala je da je ona rođena Kotoranka koja bi željela da posjeti kulturna dobra koja se nalaze na Području Kotora, ali da je zbog nedostatka pristupnih rampi za lica sa invaliditetom, uskraćena za tu mogućnost. Predstavnik predlagača je uputila pitanje da li predloženi zakon predviđa izgradnju pristupnih rampi koje će omogućiti licima sa invaliditetom pristup kulturnim dobrima.

Predstavnik predlagača, **Lidija Ljesar** odgovorila je na komentare i pitanja poslanika Srđana Perića i predstavnice UMHCG, Miroslave-Mime Ivanović. Između ostalog, naglasila je da se ovaj zakon ne donosi radi forme, već je ozbiljno pripreman u saradnji sa pravnicima i stručnim licima za ovu oblast. Navela je da Opština Kotor zakonski ima pravo i mogućnosti da osniva institucije kakve smatra da im trebaju, npr. Centar za konzervaciju ili arheologiju. Rekla je i da je Savjet obavezujuće tijelo, jer daje mišljenje koje je obavezujuće. Što se tiče predstavnika UNESCO-a u Savjetu, pojasnila je da će, u skladu sa važećom procedurom, na zahtjev države članice, od strane UNESCO-a biti predložen ekspert.

U odnosu na dostupnost kulturnih dobara licima sa invaliditetom, predstavnik predlagača je istakla da se Ministarstvo trudi u tom pravcu, ali da se to u praksi ne sprovodi kako treba. Trenutno, kako je saopštila, za svako kulturno dobro za koje se radi konzervatorski projekat, izdvajaju se dodatna sredstva sa ciljem da se obezbijedi dostupnost u skladu sa međunarodnim standardima.

Nakon rasprave, Odbor se izjasnio o Predlogu zakona i sa šest glasova „za“ i tri „uzdržana“ odlučio da predloži Skupštini da usvoji ovaj Predlog zakona.

Predlog zakona podržali su poslanici: mr Branka Tanasijević, doc. dr Srđa Popović, Andrija Popović, dr Draginja Vuksanović, Saša Pešić i Rešid Adrović. Uzdržani su bili poslanici: Srđan Perić, prof. dr Jelisava Kalezić i doc. dr Branka Bošnjak.

Na kraju sjednice, predsjednica Odbora, **mr Branka Tanasijević** informisala je članove da je studijska posjeta mađarskom Parlamentu dogovorena za 10. septembar 2013. godine i da je neophodno formirati delegaciju koja će, u skladu sa partijskom zastupljenošću, predstavljati Odbor.

Sjednica je završila sa radom u 15 sati i 15 minuta.

Broj: 00-63-11/13-11/

SEKRETAR ODBORA
Tanja Božović

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević